

Marttaliitto 125 v. vastaanotto 19.4.2024

Lauri Savisaari, johtaja, sivistyspalvelujen palvelualue, Tampereen kaupunki

Vuonna 2024 Marttajärjestön perustamisesta tulee kuluneeksi 125 vuotta. Martat 125 vuotta - messut ja juhлагаala järjestetään lauantaina 20.4.2024 Tampere-talossa, jonne kokoontuu yhteen noin 2 000 marttaa ja marttahenkistä. Kiitos, että olette valinneet Tampereen merkkipäivänne juhlimisen paikaksi.

Marttaliitto on Suomen tunnetuin neuvonta-alan järjestö, joka edistää kotien ja perheiden toimivaa ja kestävää arkea. Liiton toiminta tavoittaa vuosittain miljoonia suomalaisia eri tavoin.

Marttaliitossa on parhaillaan meneillään kattava muutosprosessi, jonka tavoitteena on päivittää järjestö 2020-luvulle ja varmistaa toiminnan merkittävyys ja vaikuttavuus myös tulevaisuudessa. Marttaliitto on järjestönä onnistunut muuttumaan läpi 125-vuotiaan historiansa, koska muuten liike ei olisi näin elinvoimainen vuonna 2024.

Liiton jäsenmäärä on 38 000. Vaikka jäsenmäärä on aiempiin vuosikymmeneihin verrattuna laskenut, on Marttaliitto kaikilla mittareilla edelleen varsin elinvoimainen kansalaisjärjestö ja kansanliike. Liiton toimintaa sen lähemmin tuntematta vaikuttaa siltä, että Marttaliiton keskeinen eetos muodostuu yhteisöllisyydestä, oppimisesta ja auttamisesta.

Marttaliiton toiminta on laaja-alaista ja vaikuttavaa: vuonna 2023 Yhdistykset ja toimintaryhmät järjestivät yhteensä 26 000 tapahtumaa, joihin kirjattiin yhteensä 828 000 osallistumiskertaa. Eniten järjestettiin kädentaitoihin, ruokaan ja varautumiseen liittyviä marttailtoja ja tapahtumia. Kaikkiaan yhdistyksissä, toimintaryhmissä ja marttapiireissä kirjattiin 449 000 tuntia vapaaehtoistoimintaa.

Marttaliitto kantaa yhteiskuntavastuunsa suoraselkäisesti: ” Suomen vanhimpana kotitalousneuvontajärjestönä haluamme kantaa osamme edellisten sukupolvien meille jättämästä perinnöstä. Kehitämme yhdessä valtakunnallista järjestöämme vastaamaan paremmin toimintaympäristön muutoksiin vastuullisesti, pitkällä aikavälillä ja välttämättömiä muutoksia tekemällä.”

Toimintaa tuntemattomalle yllätyksenä näyttäytyy mm. Marttaliiton kansainvälinen ja kehitysyhteistyöhön liittyvä toiminta. Liiton hankkeet edistävät haavoittuvassa asemassa olevien tyttöjen ja naisten asemaa tarjoamalla heille mahdollisuuden opiskella, elättää itsensä, tehdä omia valintojaan ja puolustaa omia oikeuksiaan. Kotitalous-, ravitsemus- ja yrittäjyysneuvontaa annettiin köyhille, vammaisille, syrjäseudulla asuville ja vähän koulutetuille tytöille ja naisille neljässä maassa Saharan eteläpuoleisessa Afrikassa. Kansainvälisillä kentillä Marttaliitto toimii siis vahvasti omalla osaamisalueellaan ja aina heikompien puolella.

Kotitalousneuvonta on alusta asti ollut liiton toiminnan keskiössä, ja sillä vahvistetaan kotitalouksien kestävää arkea, omatoimista varautumista, lasten ja lapsiperheiden tilannetta sekä ikääntyvien arjenhallintaa ja talusosaamista, mikä on todella tärkeää esimerkiksi leskeksi jäämisen tilanteessa.

Järjestötoiminta toteutuu monipuolisesti, muotoinaan mm. vapaaehtoisgartat ja ruoka-, puutarha-, sieni-, kässä-, ympäristö-, media-, vertais- ja kansainväliset martat.

Marttajärjestö tekee pitkäjänteistä vaikuttamista lainsäädäntöön ja muuhun päätöksentekoon. Tavoitteena on, että yhteiskunta ohjaa kansalaisia ympäristön, talouden ja terveyden kannalta kestäviin valintoihin.

Pari sanaa tämän illan juhlapaikasta: Tampereen raatihuone on valmistunut v. 1890 hallintorakennukseksi, jossa toimi sekä virastoja että kaupungin päätöksentekuelimiä. Tampereen kaupunginorkesterin alkuvuosina raatihuone toimi myös orkesterin pääasiallisena konserttipaikkana. Täällä on pidetty myös painonnoston Pohjoismaiden mestaruuskilpailut, joten kyseessä on todellinen oman aikansa monitoimiareena.

Raatihuone oli myös Suomen sisällissodan yhtenä näyttämönä. Raatihuone oli Tampereen taistelujen viimeisiä paikkoja, ja aulasta löytyy edelleen peruskorjauksen yhteydessä seinästä irrotettuja luoteja, jotka ammuttiin Keskustorin toisella puolella olevasta Tampereen Teatterista. Onneksi nyt elämme rauhallisempaa ja sopuisampaa aikaa, ainakin Suomessa ja Tampereella. Marttaliiton työ omatoimisen varautumisen tukemiseksi on kuitenkin juuri nyt tärkeämpää kuin pitkään aikaan!

Onnittelten 125-vuotiasta Marttaliittoa lämpimästi. Kiitos, että olette valinneet Tampereen merkivuotenne juhlapaikaksi. Teette korvaamattoman tärkeää työtä kotien ja perheiden toimivan ja kestäväen arjen eteen, myös täällä Tampereella. Kiitos teille kaikille siitä!